

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petstvarsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 »
za trikrat 10 »
za več kot trikrat 9 »

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Sprejema naročila, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Med Slovani in Nemci.

NA POTI K SPORAZUMU?

Praga, 22. maja. 22. maja se je vršil tukaj shod nemške napredne stranke, na katerem je bilo navzočih 300 delegatov iz nemške Češke in so poročali dr. Eppinger, dr. Pergelt, Bachmann, dr. Maly in dr. Hackel. Vsi so naglašali potrebo sporazuma s Čehi. Sklenila se je nato sledeča resolucija: »Udeleženci na današnjem strankarskem shodu vzamejo poročila referentov naznanje in se jim odkritosrečno zahvaljujejo ter soglašajo z njihovimi, danes izraženimi nazori. Prepričani so, da se dá položaj Nemcev v češki deželi izboljšati le na podlagi narodne ločitve in samouprave in žele, da bi Čehi to načelo izrečno priznali ter tako omogočili delovanje deželne zbornice.«

OKVIRNI DRŽAVNI JEZIKOVNI ZAKON?

Korespondenca »Zentrum« poroča: Mnoga znamenja kažejo, da se načrt, po katerem naj bi se pri nameravanih vladnih posvetovanjih obravnavala rešitev jezikovnega vprašanja edinole za kraljevino Češko, najbrže ne bo udeležil. V češki agrarni stranki, katere pomnoženi izvršilni odbor danes sklepa o modus precedendi pri rešitvi jezikovnega vprašanja, je jako močna opozicija proti temu, da bi se poslalo zastopnike k posvetovanjem, omejenim zgolj na Češko; pričakovati je, da se češki agrarji definitivno odločijo za vložitev jezikovnega okvirnega zakona za vso Avstrijo. To naj bi bil tudi predmet temeljitih posvetovanj v prihodnji seji parlamentarne komisije »Slov. Unije«. Ako »Slovanska Unija« sklene, okvirni zakon kot nujen predlog spraviti na dnevni red državnega zbora, potem so od vlade nameravane konference odveč in prehitene, to pa tembolj, ako se »Uniji« na podlagi sporazuma z drugimi interesiranimi strankami posreči, da bo sprejeta nujnost in okvirni zakon odkazan narodnemu odseku. Če se pa »Slovanska Unija« ne bo odločila za to nujno pot, potem se bo pa vsaj gotovo zahtevalo, da se od vlade spočetka le za rešitev jezikovnega vprašanja na Češkem nameravane konference vrše na razširjeni podlagi okvirnega, vse kronovine obsegačega zakona. Teh posvetovanj bi se potem udeleževali zastopniki vseh avstrijskih narodov. Prihodnje dni se med člani »Slov. Unije« in med ostalimi slovanskimi (poljskimi in rusinskimi) kakor tudi italijanskimi in rumunskimi strankinimi voditelji vrše dogovori glede omenjenega okvirnega zakona; obenem se bo skušalo med nemškimi, zlasti slovanskimi strankami doseči boljši sporazum v svrhu uspešnejšega zastopanja skupnih koristi pri vseh nudečih se priložnostih.

KONFERENCA SLOVANSKIH STRANK?

Poljska korespondenca poroča od posebne poljske strani, da je neophodno potrebno, da se izven »Slovanske Unije« osnuje novo zvezo, ki bi res obsegala vse slovanske državnozbornske stranke v svrhu zastopanja skupnih koristi. Nova združitev naj bi ne bila nikak naroden blok, tudi ne zveza s klubovo obveznostjo, marveč le prosta združitev, slovanska konferenca, v katero bi vsaka skupina odposlala gotovo število svojih zaupnikov, ki naj bi potem obravnavali in eventualno sklepali o splošnih točkah. Šlo bi se pri tem zgolj za obrambno ne pa za napadalno delo.

AVSTRIJSKI NEMCI IN CESARJEV JUBILEJ.

Dne 18. avgusta bo cesar Fran Jožef nastopil 81. leto svojega življenja. Velike slavnosti bodo takrat po Avstriji. Nemški listi kličejo Nemcem, naj takrat darujejo jubilejne darove samo

»Südmarki« in »Schulvereinu« ter priporočajo, naj Nemci ne napravljajo slavnostnih sprevodov in naj ne zasajajo hrastov, ampak naj raje darujejo te svote svojim narodnim društvom.

Protest ljubljanskih obrtnikov proti ljubljanski občinski upravi.

Ljubljana, majnika 1910. Prevelika ljubezen ljubljanskega občinskega sveta nasproti ljubljanskim obrtnikom in postopanje ljubljanskega občinskega sveta pri oddaji del nasproti ljubljanskim obrtnikom je vzbudilo med ljubljanskimi obrtniki veličansko nevoljo. Odpor je našla nevolja na današnjem shodu v dvorani hotela »Ilirija« »Obrtniške obrambne zveze«. V soboto se je šele shod naznanil obrtnikom, agitacije zanj ni bilo, kljub temu je bila zborovalna dvorana polna ogorčenih ljubljanskih obrtnikov. Shod je tem večjega pomena, ker so bili razven časnikarskih poročevalcev navzoči zgolj obrtniki, ki so vsi najogorčeneje obsojali nerazumljivo čudno postopanje ljubljanske občinske uprave pri oddaji ne samo del pri obrtni šoli, ampak tudi pri oddaji drugih del. Shodu predseduje predsednik »Obrambne obrtniške zveze« g. Waihel. Shod je predsednik sklical, ker ga je zahtevalo več obrtnikov. V prvi vrsti se gre za oddajo dela po ljubljanskem občinskem svetu.

Kako oddaja delo ljubljanski občinski svet.

O tem poroča mizarski mojster Rojina. Pred vsem hoče pojasniti, komu se je oddalo mizarsko delo pri obrtni šoli. Kaj je »Produktivna zadruga«? V njej so tisti delavci, ki so pred leti hodili za nami in nam očitali, češ, da smo nesložni in ki so nas pozivali: »Mojstri, stopite skupaj, da nam boste mogli plače izboljšati.« Dobro smo takrat ob štrajku mizarski mojstri čutili. Petrin je n. pr. dva meseca trpel. Ne vem, kako da so prišli do tega, da so oddali dela pri obrtni šoli »Produktivni zadrugi« za 64.989 K 83 h. Za glavno poslojje je ponujala »Zadruga« 56.984 K, konzorcij mizarjev pa 67.208 K 76 h. Ker smo pa mizarji oferirali, zato smo bili v javni seji izpostavljeni zasmehovanju. V javni seji se je očitalo obrtnikom, da hočejo dreti in da sklepamo kartel. Vprašam vas, kaj bomo mi revali delali kartel. Saj kartele delajo le veliki tvorničarji. Socialnim demokratom so oddali delo za 64.989 K 83 h, oferirali so pa 67.360 K 83 h. Kako pride do te številke stavbni urad? Ali je občinski svet povabil socialne demokratke k seji in začel glihati z njimi? Kako pride občinski svet do številke 64.989 K 83 h? Ponudba konzorcija mizarjev je bila dražja, ko se je vse županu pojasnilo, za 2647 K 68 h. Če so že vprašali socialne demokratke, kako pa pride do tega, da se obrtnik ne upošteva. Pri občinski seji ste tudi videli, da sta samo dva obrtnika glasovala za nas. Res, prav je, da citiram tu, kar je rekel dr. Švigelj o občinskih svetnikih, da postanejo šele pametni, kadar gredo od seje. (Živahno pritrdjevanje.) Sicer pravijo, da se je pri socialnodemokratskem offeru zmotil Duffe (Čujte! Čujte!), a mi se zamoremo ozirati le na županovo poročilo, ki pa o tej Duffetovi pomoti ničesar ne zna. V svojem poročilu je citiral župan tudi, kar da so obrtniki lani zaslužili. (Petrin: Menda zato, da nam bodo doklade lažje zvišali!) Poročilo navaja: Naglašalo se je, da je dolžnost mestne občine podpirati mestne obrtnike, navaža potem, kar so prejeli lani mizarji. Za svojo osebo izjavim, da jaz nisem ničesar zaslužil. (Burno pritrdjevanje.)

Župan piše nadalje v svojem poročilu: Dogovor ljubljanskih mizarskih mojstrov: Primožiča, Skafarja & Zormana, Petrina in Burgeria ne pomeni

nič drugega, ko kartel, t. j. dogovor, da bi na škodo naročnikom, v tem slučaju mestni občini ljubljanski, zvišali cene ter tako prišli do neprimerne dobička. Današnje socialno naziranje se obrača proti kartelom ter jih smatra za nekaj nemoralnega in pogubnega. . . . s kartelom, ki so ga napravili imenovani mizarski mojstri, se ni nič drugega nameravalo, kakor neprimerno podražiti ponujane mizarske izdelke na škodo mestni občini, tedaj na škodo celoti ljubljanskih davkoplačevalcev. Župan nima prav, ko nam očita nemoralnost in nas izpostavlja, kakor da smo kakšni sleparji. Protestiramo najodločneje proti temu. (Živahno pritrdjevanje.) Nismo sklepali kartela, marveč dogovorili smo se le, da pokažemo, da tudi mi lahko napravimo kako večje delo.

Župan tudi izvaja: »Celota so tu mestni davkoplačevalci, ki svojih dokladov v mestno blagajnico ne plačujejo zato, da bi se iz njih neopravičene miloščine delile. In neopravičene miloščine bili bi deležni imenovani mizarski mojstri.« — Miloščine ne iščemo, iščemo le dela in miloščine tudi dozdaj nismo iskali. Protestiramo proti sklepm z ozirom na oddajo del kakor tudi proti občinskim svetnikom, ki so glasovali zdaj drugače, kakor malo prej, ker so tako postopali, kakor da so se hoteli norčevati iz obrtnika. Protestiramo tudi, da je poročal Turk (Ogorčeni obsojevalni klici), ki smo ga tudi mi volili. Kako to, da je ravno on poročal, ki vedno naglašja, kakšen prijatelj obrtnikov da je. Zdaj je svoje prijateljstvo do obrtnikov pokazal v dejanju.

Zdaj pa še nekaj. Pri pehotni vojašnici je dobil zidarska dela Scagnetti, a tudi tesarska dela. Najbolj zanimivo pa je, da so oddali tudi ključavničarska dela stavbeniku. (Čujte! Čujte!) Zdaj bo hodil od Poncija do Pilata, da bo dobil kakega reveža, ki mu bo zastoj napravil potrebna ključavničarska dela. (Medklic: Plahte je tudi dobil.) Sicer plaht ni veliko, 80 K, a 80-kratni škandal je, da jih je sploh dobil. Mizarji, tako sodimo, da bi rajši videli, ako bi bil dobil dela Tönnies, kakor pa da jih je dobila »Produktivna zadruga«. (Živahno pritrdjevanje.)

Obrtniki pri županu.

Mizarski mojster Burger izvaja, da se je, ko je sestavljal ofert, zmotil, ker je ključavničarska dela pri oknih dvakrat zaračunal. S Primožičem sta šla k županu, ki jima je rekel, češ, da sta izvedela za sklep stavbnega odseka. Rekel sem in s častno besedo zatrdil, da ne, nakar je izjavil župan, da vzame na znanje. Zmoti se menda vsak, če se hitro dela, največkrat se pa zmoti stavbni urad. (Veselost in pritrdjevanje.)

Obrtniki, organizirajte se!

Slikarski mojster Stare izvaja: Nam obrtnikom se ne godi tako, kakor bi se nam lahko, ker premalo gledamo na to, da bi spravili več obrtnikov v občinski svet. To nas tepe po glavi. Najvišje ponudbe: saj se je že zgodilo, da so enkrat nekemu obrtniku plačali 500 kron več, kolikor je zahteval, češ, da ne bo shajal. V prvi vrsti bi se morali ozirati na domače obrtnike, kakor to delajo na Dunaju, kjer so svoj čas zavrnili neki Zabkarjev ofert samo zato, češ, da se morajo pred vsem ozirati na domačo obrt. Najcenejše ponudbe! Za svojo osebo dostikrat rad plačam 10 odstotkov več, samo da se mi boljše naredi. Priporočam organizacijo obrtnikov. (Živahno pritrdjevanje.)

Obrtniki ne zahtevamo nobene miloščine.

Mizarski mojster Adolf Petrin izvaja med drugim: Današnji shod kaže, da nas žuli črevelj. Tišči nas nekaj, na čemur bolehamo. Oddalo se je pri obrtni šoli delo elementov, ki so bili na prvem mestu nezadovoljstva. Omeniti hočem nekaj stvarnega. Najodločneje moram protestirati, da bi se nam

obrnikom očitala nemoralnost in malone sleparstvo. Županovo poročilo navaja med drugim: »Tretja navedba v podkrepljenju predloga, da naj se mizarska in okovna dela pri poslopih državnih obrtne šole oddajo združenim mizarskim mojstrom, se mi tudi ne zdi posebno srečna; kajti s tem, da se obrtnikom mojstrom plačujejo brez vsake opravičenosti višje cene, se jih ne postavlja na lastne noge. Ravno nasproti no je res! Tak obrtniki se potem zanašajo preveč na miloščine in izgubljajo ono samozvestnost — ali recimo — ono zlato dno, o katerem se je včasih govorilo, da ga ima obrt, ker postajajo bolj fatalisti, kakor pa večji, svojo obrt dobro poznavajoči mojstri, računajoči vedno z realnimi razmerami; trepetlike, katere vztrepečejo ob najmanjši sapici konkurence.«

Samo to si zapomnimo, da so nas smešili, ko smo iskali le dela. (Pritrdjevanje.) Dvanajst let sem že mojster, nobene miloščine nisem nikdar prosil in nikdar pritiskal kljuge, kakor to delajo berači ob petkih. Mislim, da smo vsi edini v tem, da nihče ni hotel cen podražiti.

Najlepše je pa, da se v županovem poročilu pove, koliko da smo zaslužili, menda zato, da nas bo davčna oblast še bolj tlačila, kakor nas je do zdaj. Če zaslužim pet krajcarjev, bom že sam znal vknjižiti in izkazati davčni oblasti. Nobene mačehe ni treba, da očita, kar zaslužimo. Vprašam, ali je to greh? Dolžnost naša je, da se postavimo na lastne noge. Pred vsem: Če ne bomo sebe spoštovali, nas tudi drugi ne bodo. (Živahno pritrdjevanje.)

Kakršni so možje, tako so pa delo oddali. — Nerazpisana »podjetja«.

Tesarski mojster Franc Pust izvaja med drugim: Čudim se, da so možje občinski svetniki čez komaj osem dni pozneje drugače glasovali, kakor prvotno. Meni se to ne zdi čudno, ker kakršni so možje, tako so pa delo oddali. (Pritrdjevanje.) V občinski svet ne spadajo taki, ki čez noč izpremenijo svoje mnenje. (Živahno pritrdjevanje.) Sicer se pa meni ta oddaja nič čudna ne zdi, vprašam le, kdaj je razpisal župan zavarovanje mestnih poslopij? Saj je kar dal nabiti tablice banke »Slavije«. (Živahna veselost in pritrdjevanje.) Nikoli nisem bral kakega razpisa o zavarovanju mestnih poslopij in poročil o kaki minuendo zavarovalni dražbi, ki bi se je udeležili n. pr. »Vzajemna zavarovalnica«, »Phönix«, »Assicurazioni Generali« ali »Adriatico«. (Burno pritrdjevanje.)

Oddaja del pod roko.

Slikarski mojster Stare: Spomniti moram na dela, ki so se oddajala kar pod roko. Pri slikarskih delih se zgodi, da nese sluga polo po mestu mojstrom. Zdaj se pa zgodi, da je eno delo na Gradu, drugo v mestu n. pr. v Mayrjevi hiši. Namestu da bi zmerili pri stavbnem uradu, mora meriti mojster sam. Želi, naj bi se pri slikarskih delih po stavbnem uradu zmerili prostori, ki naj se slikajo. (Pritrdjevanje.)

Oddaja centralne kurjave tvrdki Stetka. — Podiranje poljanskega mostu.

Poročevalec Rojina: Vprašal bi, kako se je oddalo delo centralne kurjave za obrtno šolo tvrdki Stetka? — Včeraj sem čital po časopisih, da je prepovedan prehod čez poljanski most. Nikjer nisem čital, da se podiranje mostu razpiše. Trdi se, česar ne morem kontrolirati, da se je oddalo podiranje za 12 tisoč kron, ljubljanski stavbeniki, ki so brez dela, pa trde, da bi delo bili prevzeli za 3000 K. (Živahno pritrdjevanje.) Poročevalec predlaga sledečo resolucijo:

Protest obrtnikov.

»Obrtniki mesta Ljubljane, zbrani dne 22. maja 1910, na javnem shodu protestirajo odločno proti načinu, po katerem so se v zadnjem času oddajala razna dela pri ljubljanskem mestnem

magistru, oziroma občinskem svetu. Obrtniki zahtevajo, da naj se, bodisi mestni magistrat ali občinski svet, v prvi vrsti vedno in povsodi ozira na mestne davkoplačevalce, ker le-ti plačujejo mestne doklade. (Pritrjevanje.)

Poročevalec priporoča v odobritev tudi po mizarskem mojstru Adolfu Petrinu nasvetovano

Javno vprašanje.

»Obrtniki, zbrani na shodu dne 22. majnika, zahtevamo odgovor od mestnega magistrata, kako je bilo odano delo centralne kurjave za obrtno šolo tvrdki Štetka v Pragi?«

Pri glasovanju obveljata soglasno oba staviljena predloga.

Obrtna nadaljevalna šola.

Poročevalec Rojina: Lani ob tem času smo ravno tu razmotrivali zaradi obrtne nadaljevalne šole. Nova uredba je rodila boljše uspehe. Zastopniki šolskega odbora obrtne nadaljevalne šole želimo, da bi obrtniki izrazili svoje mnenje glede na šolo in nam dali direktive glede na naše postopanje v odboru. (Pritrjevanje.)

Predsednik Weibel naglašja, da je težava, ker se morajo pošiljati vajenci v šolo ravno takrat, ko je največ dela po stavbah.

Stare: Priznavam, da imajo učenci boljši uspeh ko prej, pri dnevnem pouku. Olajšava bi pa pač bila, ako bi se vajenci porazdelili na dva dni v tednu.

Rebek: Šola naj bi ostala v četrtkih, ampak učenci naj bi se porazdelili.

Jerin: Tudi črevljarski stroki bi prišlo prav, če bi se učenci razdelili.

Ogrin: Glede na stavbene učence je napredek jako slab v Ljubljani, še v št. Vidu je boljše. Pri nas v stavbeni stroki se dela samo po leti. Stavbeni vajenci naj bi se priklopili obrtni šoli.

Ivan Pust: Ure v obrtno-nadaljevalni šoli naj bi se tako uredile, da bi mojstri preveč ne trpeli.

Podpredsednik trgovsko - obrtne zbornice Ivan Kregar: Dejansko nas veže dolžnost, da nastopamo v odboru tako, kakor hočete obrtniki. Nastopili bomo seveda za razdelitev, ali naglašati moram, da bo težava, ker so že zdaj težave, kako pokriti stroške za obrtno nadaljevalno šolo. Ze letos se bori odbor s finančnimi težavami. Če bi se pouk razdelil, bi se seveda stroški podvojili. Učitelji so namreč plačani od tedenske ure, ki bi se seveda podvojila. Vse delo po delavnicah in najvažnejše je ravno dopoldne. Zato bi pa priporočal, naj bi se poučevalo ob četrtkih popoldne od štirih do osmih.

Stare se pridruži Kregarju. Razprave se še udeležje Jerin, Večaj, Rojina, Ivan Pust, Černe in Breskvar, ki naglašja, da smo obrtniki lahko zadovoljni, če dosežemo, kar je nasvetoval Kregar. (Pritrjevanje.)

Podpredsednik trgovske in obrtne zbornice Ivan Kregar: Ministrstvo je potrdilo pravila obrtnega pospeševalnega urada. Opozorjam obrtnike na ustanovni shod, naj se ga najštevilnejše udeležje in agitirajo za veliko udeležbo. Na navedenem shodu se konstituirati tudi obrtni svet, ki ima namen, da bo posvetovalni organ deželnega odbora pri oddaji del in v drugih za obrtnike važnih vprašanjih. (Pritrjevanje.)

Soglasno se sklene sledeča resolucija:

»Obrtniki, zbrani na javnem shodu dne 22. maja 1910, zahtevajo, da se ure za pouk na obrtno-nadaljevalni šoli izpremenijo v toliko, da bodo vajenci namesto v četrtkih dopoldne hodili popoldne v šolo, in sicer od 4. ure nadalje. Ob nedeljah naj pouk ostane, kakor dosedaj.

Nato zaključil predsednik Weibel lepo uspeli shod.

Senzacionalne aretacije v Trstu radi veleizdaje.

Minoli teden je neka deklica, imenom Anita Brandolisio, dobila iz Gorice odprto razglednico poste-restante, v kateri je bilo napisano nekaj fraz, vsebujočih razžaljenje Veličanstva. Ta dogodek, o katerem je izvedela policija, je privedel do tega, da se je odkrilo nekako iredentistično zaroto, ki ima baje značaj veleizdajstva. Dejstvo je, da se je te dni vršila stroga hišna preiskava v sedežih sledečih društev: »Circolo sportivo Giovanni triestini« (Športni klub tržaške mladine), »Circolo Aurelio Saffi« in »Associazione giovanile triestina« (Zveza tržaške mladine) in še pri drugih društvih. Kakor se poroča, so preiskave spravile na dan mnogo obtoževalnega gradiva. Baje gre za zaroto, stremeko za tem, da bi se siloma odtrgalo neke dežele od monarhije. »Zarotniki« so bili kar militarizirani. Obenem je bila tudi preiskava v uradni sobi

uradnika mestne bolnišnice famoznega Karla Lupetina, ki mora biti zraven pri vsaki . . . procesiji. Do včeraj je bilo aretiranih 18 oseb. Policija je vsa na nogah in nadaljuje preiskavanja pod direktnim vodstvom državnega pravdnika dr. Zencoviča in preiskovalnega sodnika Spongia.

× × ×

Včeraj je bilo aretiranih 36 oseb, od teh so jih pridržali v zapory, na podlagi §§ 58. in 65. kaz. zak. (veleizdaja in motenje javnega reda). Izvršenih je bilo tudi mnogo privatnih preiskav, ki so zelo važne za obtožbo. Evo imena aretirancev: Josip Kirchdorfer, rojen 1891. v Velikem Lošnju; Josip Barison, rojen 1890 v Trstu; Viktor Marzari, rojen 1891. v Bujah; Renato Gioppo iz Trsta, (ta je vrgel v gledališču Verdi na slavnostni predstavi v čast udeležiteljem časnikaškega kogresa belo-rudečele-zenelne listke v dvorano); Menotti Cesca iz Trsta, rojen 1889., vsi privatni uradniki. Jurij Conighi iz Trsta, rojen 1894., dijak državne obrtne šole; Just Reggiora iz Trsta, rojen 1892., privatni uradnik; Ferdinand Nouljan, rojen 1887., privatni uradnik iz Trsta; Ferruccio Kaltenreiter, rojen 1890., brez posla; Renzo Prister iz Trsta, rojen 1881., trgovec dr. Remigio Tamaro, odvetniški kandidat pri odvetniku dr. Sadrinelliju in urednik »Indipendenta«; Adolf Madersky, rojen 1892 iz Trsta, agent; Marij Gioppo, rojen 1890., mirodilničar, ki je bil za to aretiran v Gradaški; in priveden takoj v Trst; Evgen Laconig, rojen 1893. v Trstu, agent; Guido Gentilomo, rojen 1880., sluga pri Associazione giovanile; Friderik Libero, rojen 1887., iz Trsta, trgovec; Fran Mosettig, rojen 1892., iz Trsta, privatni uradnik; Angel Favo, rojen 1887., kovač iz S. Pierina Pri Vidmu.

Poštni uslužbenci.

Ljubljanska krajna skupina državnega društva c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev je imela včeraj ob štiri popoldne v gostilni pri Poku v Florijanskih ulicah svoj občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Otvoril ga je predsednik g. Košenina s trikratnim živio-klicem cesarju. Pozdravil je navzoče zborovalce, med njimi zastopnike iz Jesenic in Škofje Loke ter zastopnika tržaške krajevne skupine g. Fr. Puca. V kratkem nagovoru je poudaril važnost stanovske organizacije poštinih in brzojavnih uslužbencev, nakar je tajnik g. Schischegg prebral zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se je soglasno odobril. — Blagajnik g. Avgust Heuffel je poročal o gmothem društvenem stanju. Iz poročila posnemamo, da je bilo v poslovnem letu 1909 dohodkov 1194 K 37 h, in sicer je bilo v gotovini preostanka koncem leta 1908 29 K 92 h, plodonosno je bilo naloženo 50 K 25 h, prispevek pa so znašali 1071 K 40 h. — Stroškov je bilo 1042 K 15 h, in sicer se je poslalo dunajski centrali 1031 K 16 h, upravni stroški pa so znašali 10 K 99 h. Čistega preostanka je ostalo koncem leta 1909 152 K 22 h. — Nato so se vršile volitve odbora, ki jih je vodil g. Jeršek. Izvoljeni so bili soglasno: predsednik Ivan Košenina, namestnik Matija Cuderman, zapisnikar Ivan Schischegg, namestnik Karol Gorjanc, blagajnik Avgust Heuffel, namestnik Ivan Vogelnik, preglednik Avgust Jeršek, namestnik Franc Zupan, knjižničar Anton Nežmah, namestnik Rohus Antončič, bolniški preglednik J. Marinko, namestnik Avgust Megušar; odborniki: Franc Zajec, Filip Kalan, Anton Ravnikar, Ivan Jenko, F. Gubanc, Franc Kristan.

Predsednik g. Ivan Košenina se zahvaljuje za zopetno izvolitev. Organizacija poštinih uslužbencev napreduje, zlasti odkar je začel izhajati v Trstu slovenski list »Poštni rog«, ki je zdramil tudi hrvaške tovariše, ki se kaj pridno organizujejo. V slogi je moč in v tem znamenju — v boj za pravice! Ne posameznik, ampak organizacija mora privedi do zaželjenih uspehov. — Za delegata na zvezinem občnem zboru na Dunaju je bil izvoljen g. Zajec.

Pri slučajnostih sporoča g. Franc Puc, zastopnik tržaške krajevne skupine, pozdrave tržaških tovarišev. Poroča, koliko truda je veljalo, predno so dobili slovenski poštini in brzojavni uslužbenci svoje slovensko glasilo »Poštni rog«, ki je začel izhajati lanske leto. Da je bil slovenski list potreben, dokazuje samo slučaj, da je bilo prej organiziranih v Trstu samo 134 poštinih uslužbencev, danes pa jih je čez 300. Tudi v Gorici in Pulju se naročajo tovariši na slovenski list. Prosi za agitacijo za »Poštni rog«, ki je postal nekak ožja vez med slovenskimi poštini trpin. Vsi stanovi se organizujejo, zato je treba tudi poštini uslužbencem,

ako si hočejo priboriti boljši košček kruha. Tudi postiljoni in vaški pismo-noše se naj organizujejo. Veliko je dela, veliko za preprečiti in odstraniti. Kot slučaj navaja samo novo službeno pragmatiko, ki nikakor ni popolna in v nekaterih točkah naravnost nasprotuje koristim poštinih uslužbencev. Zato je treba med tovariši solidarnosti, zavednosti. Sramota bi bila, ako bi se slovenski tovariši n. pr. naročali na nemški ali italijanski strokovni list, ki ga mogoče še ne razume. — »Poštni rog« je tu, in ta prinaša vse potrebno. (Živahno odobravanje.) Nato se je vršil podrobnejši razgovor o »Poštnem rogu«. — Tajniku, blagajniku in predsedniku so se dovolile za njihovo težavno in uspešno delo primerne denarne nagrade soglasno. — G. Novak omenja, naj se na ljubljanskih poštinih uradih zviša število poduradnikov ter naj to zahtevo podpirajo na pristojnih mestih državni poslanci. — Pri podrobnejši razpravi o stanovskih težnjah omenja g. Puc o dopustih kako so urejeni drugod in v Ljubljani. Kakor je g. Antončič povedal se na ljubljanski pošti še sedaj niso začeli dovoljevati dopusti poštini uslužbencem, ki morajo zjutraj vstajati, da razmetavajo pisma na pošti, ki jih potem raznašajo okoli, gotovo zelo utrudljivo delo. Ako se ne začne takoj podeljevati dopusti v Ljubljani, potem sploh ne morejo priti zaporedno vsi tovariši do dopusta ter bodo prikrajšani za tiste dni, ko bi se lahko odpočili in razvedrili od celoletnega napornega dela. — Omenjalo se je tudi, da prevzemajo mlajše moči, ki še nikdar niso bile pri pošti, poduradniška mesta, starejši uslužbenci pa, ki bi bili upravičeni do teh mest že po svojih letih, ne samo po izkušnjah in praksi, ki jo gotovo imajo, pa morajo delati dalje za malo plačilo, ki ne zadošča življenjskim razmeram. — Ko so se še obravnavale nekatere podrobnosti, se je občni zbor zaključil.

CESAR VILJEM ZA EVROPSKO DRŽAVNO ZVEZO.

»Matin« poroča, da se je razgovarjal cesar Viljem v Londonu z zastopnikom francoske republike Pichonom. Cesar se je razgovarjal s Pichonom o priljubljeni mu ideji zveze evropskih držav. Cesar je rekel, naj bi bili evropski narodi v korist človeštva in civilizacije edini, se medsebojno podpirali in ustanovili mirovno zvezo.

TURŠKI PRESTOLONASLEDNIK V BELGRADU.

V soboto obišče Belgrad turški prestolonaslednik Juzuf Izedin, da vrne obisk srbskega kralja v Carigradu. V Belgradu ostane dva dni. Za njegov sprejem se delajo velike priprave.

BOTHA JUŽNOAFRIŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK.

Kapstadt, 23. maja. Botha je dobil nalog, da sestavi prvo ministrstvo južnoafriške Unije.

Dnevne novice.

+ Dan v proslavo sv. bratov Cirila in Metoda. Po sklepu S. K. S. Z. in zastopnikov izobraževalnih društev se praznuje, kakor smo že v soboto poročali, 10. julija spomin slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Ta dan naj bi se praznoval po vseh naših izobraževalnih društvih. Povsod naj se priredi ta dan predavanje o sv. apostolih slovanskih, napravi primerna igra in izvajajo nekatere pevске točke. Ta dan naj se povsod na slovesnih zborovanjih osnujejo podružnice »Slovenske Straže«! Program za ta dan se objavi pravočasno.

+ Dr. Šusteršič — častni občan občine Račna. Občinski odbor račenski je bil v svoji seji dne 17. februarja t. l. soglasno imenoval državnega in deželnega poslanca dr. Šusteršiča svojim častnim članom. Posebno odposlanstvo občine, obstoječe iz župana g. Brdnika, svetovalca g. Štupnika in tajnika g. Zalokarja je danes slovesno izročila g. dr. Šusteršiču častno občanstvo račensko. G. župan Brodnik je v lepem, jedrnatem in prirčnem nagovoru obrazložil vzroke, ki so napotile občinski odbor do svojega sklepa in je izročil dr. Šusteršiču okusno izdelano častno diplomo v prelepem okviru. — Dr. Šusteršič se je zahvalil v svojem govoru za izkazano mu čast, proseč odposlance, naj sporoče iskreno zahvalo obč. odboru in celi občini. Rekel je, da sicer ne išče svojih časti, videč svoje plačilo v zavesti zvesto izpolnjenih dolžnosti. Toda pristrčno ga veseli, ako mu ljudstvo iz lastnega nagiba, iz poštenega srca, izreče svoje priznanje. Hvaležen je za tako priznanje, ki mu daje nov pogum v težavnem, napornem delu za blagor in napredek ljudstva. — Konečno je pov-

darjal dr. Šusteršič, da je uravnava račenskih voda neobhodno potrebna in da bo zastavil vse svoje moči, da se ta uravnava čim preje izvrši.

+ Shod savskega in jeseniškega delavstva se je včeraj dopoldne v »Delavskem domu« na Savi izvršeno začel in krasno končal. Udeležilo se ga je nad 200 delavcev. Zastopano je bilo delavstvo iz Javornika in Koroške Bele ter skupine J. S. Z. na Gorjah po svojem predsedniku J. Zupanu. Poslanec Piber je bil vsled nujnih poslov zadržan. Shod je spretno vodil predsednik strokovnega društva J. Korošec. Govorili so pa načelnik J. S. Z. dr. Zajec, Krivec, Vebar, Skubic, Čebulj. Po silno navdušenem shodu so ustanovili skupino J. S. Z., v katero se je koj vpisalo lepo število savskega delavstva.

+ Vprašanje. Socialne demokrate, ki zadnji čas pravijo, da nimajo s svobodomiselnostjo nič opraviti, vprašamo, zakaj je dr. Tuma na nekem svojem predavanju aprila meseca v Tržiču, kakor poroča zadnji »Rdeči Prapor«, izvajal, da si socializem socialne demokracije in krščanstvo bistveno nasprotujeta in sicer zato, ker krščanstvo uči vero v Boga, socializem pa vero v prirodu, krščanstvo vero v posmrtno življenje, socializem pa vero v življenje izključno le na zemlji, krščanstvo vero v onostransko srečo, socializem pa vero v srečo tostran, koder življenje s smrtjo telesa mine za vselej? Vprašamo socialne demokrate tudi, zakaj se pravkar v Nemčiji tako silno udeležujejo gonje profesorja Drewsa in drugih monistov zoper eksistenco Kristusovo? ... Socialni demokrati nam na to ne bodo odgovorili, pač pa na to jasno odgovarja dr. A. Ušeničnik v svoji »Sociologiji«, kjer je pojasnjeno, kako je socialna demokracija, naj bo marksistovska ali le »zgolj ekonomska«, krščanstvu bistveno nasprotna.

+ Osebnost. Nadporočnik Vincencij Janežič, dosedaj pri sanitetnem oddelku št. 3 v Přemislju, je imenovan za poštnege asistenta v tržaškem poštne ravnatelstvu.

— Mesto venca na rakev svojega sošolca preč. gosp. Franja Boncelj je podaril prof. Ant. Kržič 20 K podpornemu društvu c. kr. učiteljskega v Ljubljani.

— Poštne zadeve iz ljubljanske okolice. Ker se bo, kakor smo brali, otvoril na Ježici v bližnji prihodnosti nov poštni urad, prosimo sl. poštne ravnateljstvo, naj se sprejmejo vasi: Zgornji, Srednji, Spodnji Gameljni, Sv. Jakob na Savi (ki ima ob povodnih pretrgano poštno zvezo z Dolom), nadalje Tomačevo, Jarše, Obrje, Soteska in Pečnik v poštni okraj Ježica. — Pri zadeti.

— Vesel pojav v kmetiškem gospodinjstvu. Pred Binkošti je priredila kmetijska šola na Grmu tridnevni gospodinjski tečaj za pridelovanje in konserviranje zelenjave. Dasi je bil to prvi tečaj te vrste — in še brez posebne reklame — ga je posetilo neprimerno veliko število udeleženk, nad 50 kmetijskih gospodin, poleg dveh učiteljic, enega učitelja in prečastitega monsr. Tomo Zupana. Lepa udeležba, kakor tudi velika pozornost in zanimanje pri predavanjih in praktičnih pojasnjevanjih so najlepši dokaz, da je tudi našo kmetiško gospodinjstvo prešinil duh napredka in naobrazbe. In kjer napreduje gospodinjstvo, tam ne zastaja gospodarstvo. Žal le, tisočkrat žal, da ima naša kmetiška gospodinja le tako redkokdaj priliko, naobrazovati se v svoji stroki. Merodajni faktorji naj bi se je v tem oziru spomnili večkrat, saj ne bodo našli nikjer toliko rodovitnega polja, pa tudi toliko dobrega sadu, kakor baš tu. Gosp. adjunkt Zdošku pa gre najlepša hvala za poljudna in zanimiva predavanja, katera je pojasnjeval tudi praktično na vrtu in v kuhinji.

— Silna nevihta je prihrumela v soboto popoldne od Sodražice proti Ribnici. Dolgo časa je bilo čuti le oddaljeno gromenje, ko pa se vsuje dež, je začelo grozno treskati. V Bukovici je udarilo v nek hrast, blizu tam je bilo več žensk in dve je omamilo, da so eno komaj oživeli. V trgu samem niso nič pomagali strelkovodi. Udarilo je najprej v hišo Angele Pakiž in razbilo skoro tisoč opeke. Užgalo se pa ni. Takoj za tem pa trešči v hišo trgovca Pirka. Zopet k sreči ni začelo goreti, le dimnik in omet je poškodovan. Tudi človeku se ni nobenemu nič zgodilo. Ko bi se vnelo, bi bila velika nevarnost za ves trg. Strela je malo pokvarila tudi električno napravo in potrgala žice v žarnicah pri mnogih hišah.

— Izpremeha poštinih okrajev. Vas Kota, občina Jurovec na Stajerskem dosihmal v poštne okraju Sv. Vid pri Ptujju spada odslej v ptujski poštni okraj.

— Nov poštni urad v Ovčji Dragi v političnem okraju goriskem je začel

ne podpore, s čemur bodo stroški pokriti. G. Križnar predlaga, naj se plača vsakemu gasilcu, ako se gre gasiti k požaru izven ljubljanske mestne občine, 40 vinarjev na uro za zamujeno delo. Štrikel: Mi smo prostovoljno društvo in ne delamo za denar. — Križnar: Mi smo za Ljubljano, ne pa za deželo. — Štrikel: Če je sila, moramo pomagati. — G. Barle omenja, da se je že na službenem shodu govorilo o štiridesletnici, ki jo praznuje ljubljansko gasilno društvo sredi avgusta. Takrat bo imela v Ljubljani tudi zveza slovenskih gasilnih društev svoj občni zbor in volitev odhoda. Istočasno pa bo tudi priredila v Ljubljani zborovanje zveza slovenskih gasilnih društev. Na to slavnost se vabijo tudi gasilna društva izven Kranjske. Pričakovati je iz Češke in Moravske najmanj 2000 gasilcev v kroju, poleg tega pa bodo prišli tudi zastopniki iz Galicije. Prišlo pa bo tudi okoli 2000 do 3000 jugoslovanskih gasilcev. Podroben spored se bo v kratkem razposlal. Pozivlja pa člane, naj se že sedaj pripravljajo na ogromno delo, ki čaka ljubljanskega gasilnega društva, da se sprejme dostojno goste. — H koncu omenja g. Peter Matelič, hišni posestnik itd., da bi rad prišel včasih h kakemu ognju, pa nikdar ne sliši streljanja. — Štrikel: Matelič ima telefon, naj se mu vedno telefonira iz rešilne postaje. — Glas izmed članov: Predlagam, da se gre Mateliča iskat vedno z rešilnim vozom. — Nato se je zaključil občni zbor. — H koncu samo še omenjamo, da je prišel podžupan dr. Tavčar samo povohat zborovanje in odšel po par minutah.

Ij Društvo trgovskih in podjetniških uslužbencev se najtopleje zahvaljuje č. g. Smolnikarju in pevskeemu zboru S. K. S. Z. pod vodstvom gosp. Černiča, da so oskrbeli božjo službo o priliki društvene prireditve.

Ij Drugo zborovanje avstrijskih davčnih uradnikov se je vršilo dne 22. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v Ljubljani pri »Roži«. Davčni uradniki so se udeležili tega izvanrednega zborovanja v častnem številu. Shod so počastili s svojo navzočnostjo gospodje: dvorni svetnik Kliment, finančni nadsvetnik Avian in davčni kontrolor Skušek. Vlado je zastopal g. komisar Semen. Predsednik društva davčnih uradnikov g. davčni nadupravnik Lilleg otvoril in pozdravi shod s pozivom, da navzoči zaključijo trikratni »Slava« Njegovemu Veličanstvu. (Se zgodi.) Nato prevzame predsedstvo podpredsednik društva g. davčni ofic. Kobler, ter da besedo referentu g. predsedniku Lillegu. Obširen in stvaren referat je obsegal zgodovino sedaj državnemu zboru predložene službene pragmatike, stališče davčnih uradnikov nasproti vladni predlogi in zahteve davčnega uradništva z ozirom na njih odgovorno službo radi predizobrazbe in uvrstitev v zahtevano kategorijo časovnega napredovanja. Tozadevna resolucija se je soglasno sprejela.

Ij Čast pogumnemu vojaku. Veliko vojaško slavnost z vojaško godbo so imeli včeraj na čast prostaku Willenpardu, ki je, kakor smo poročali, rešil iz Ljubljane častnika in dva vojaka. Vojak je dobil zlat zaslužni križec in je postal četovodja.

Ij Strela je udarila včeraj popoldne ob pol 2. v dimnik hiše št. 43 na Illovi, ki ga je močno poškodovala. Strela je nato odskočila skozi okno v stanovanje delavca Javornika, kjer je ubila dve šipi, nad oknom pa naredila veliko razpoko. Pri štedilniku je odtrgala lončeno ploščo nad njim pa naredila precejšnjo luknjo. V sobi so bili Javornik, njegova žena in njih otrok, a se ni nobenemu nič hudega pripetilo.

Ij 300 razglednic mesta Ljubljane je bilo v noči od 21. na 22. t. m. ukradenih trafikantini na južnem kolodvoru. Razglednice so bile vredne 30 K. To je bil pa res prenavdušen oboževalec bele Ljubljane!

Razne stvari.

Hofrichter. Razprava proti Hofrichterju se bo vršila koncem maja ali v začetku junija. Zdravniki so izjavili, da je sicer Hofrichter dušno manj vreden, a popolnoma normalen in sposoben za odgovornost svojih dejanj.

O velikih viharjih in povodnji poročajo z Ogrskega. Tudi na Sredozemskem morju so bili veliki viharji. Več ladij se je potopilo.

Podvzetja sestre Candide. Na Francoskem se je prigodil slučaj, ki vzbuja pozornost vse javnosti. Neka francoska redovnica — sestra Candida — ki je uživala veliko splošno spoštovanje, je osumljena, da si je na nepostaven način pridobivala sredstev za ustanavljanje dobroteljskih zavodov. Dolgovi so končno narasli na 8 milijonov frankov,

aktiva pa znašajo komaj 3—4 milijone. Vsa pomočna prizadevanja so se došle izjalovila. Redovnica — rojstno ime ji je Ivana Faurestier — je s svojimi dobroteljskimi podjetji pričela že pred petnajstimi leti, in sicer je ustanovila red za povzdigo in vzdrževanje treh zdravilišč za jetične otroke, katerih eno je bilo v Ormessonu za otroke v starosti od 2—7 let, drugo v Villiers-sur-Marne za nekaj starejše in tretje v Noisy le Grand za odrasle deklice. Kakor vsi samostani v Franciji, je bil v kulturnem boju razpuščen tudi red sestre Candide, ki je bila sedaj sama sebi prepuščena. Ni čuda, da je v denarnih zadevah neizkušena redovnica zašla v labirint težav, katerim — ako se je posluževala nevarnih sredstev — ni bila kos in je padla v roke oderuhov. To namreč trdno stoji in priznavajo tudi nepristranski liberalni listi, da je sestra Candida postala žrtev brezvestnih ljudi, ki so izrabljali njeno neizvedenost v denarnih poslih; ona sama se s svotami, ki so šle skozi njene roke, ni niti najmanj okoristila, zase osebno ni imela nikakih potreb ter je porabila denar edino le za svoje zavode. Zelo pa je zmedel slučaj sestre Candide generalni tajnik njenih podjetij dr. Leon Petit s svojim nerazumljivim postopanjem. Še v soboto je sprejel celo vrsto časnikarjev ter jim izjavil, da se v nobenem oziru ni udeleževal denarnih operacij; on da se ničesar ne boji, ker si nima kaj očitati. Obžaluje le nesrečno sestro Candido, ki je bila od vseh strani na tako nedostojen način goljufana, upa pa, da bo v bližnjih dneh vseh težav rešena. Čisto v nasprotju s temi izjavami pa je to, kar je takoj nato izvršil dr. Petit: Še isto noč se je namreč obeh. Svoji ženi je zapustil pismo, v katerem izjavlja, da raje umre, nego da bi bil vmešan v te »ostudnosti«, za katere prepušča vso odgovornost sestri Candidi. Poleg tega pisma sta ležala na pisalni mizi še dva svežnja listin z napisom: »Dokazi za tatvine« in »Dokazi za poneverjenja«. Na podlagi teh listin je bila sestra Candida takoj prijeta in odvedena v žensko kaznilnico Saint Lazare. Ko ji je preiskovalni sodnik naznanil, da jo mora zapreti, je odvrnila: »Gospod sodnik, jaz nisem nič slabega storila, toda vi postopajte kakor vam velela dolžnost. Bodočnost bo pokazala, da sem jaz sama žrtev.« — Pripominjamo le še, da liberalni graški listi poročajo, da red sestre Candide ni bil od cerkve potrjen.

— Ustoličenje novega srbskega metropolita v Tuzli, dr. Ilariona Radonića, se je z velikim sijajem vršilo dne 15. t. m. Cesarja je zastopal deželni načelnik Varešanin, carigradskega patriarha pa sarajevski nadškof Letica. Razven tega sta bila navzoča metropolita iz Mostara in Banjaluke, okrožni načelnik Foglar in razna odposlaništva.

Stroj za štetje denarja. Amerikaneec Batdorf je po desetletnem proučevanju sestavljal stroj, ki bo uradnikom velikih bank in podobnih zavodov odvezel težko delo štetja in zavijanja denarja. Denar se vrže na posebno okroglo korito v stroju, od koder ga potem šteje po 25 do 50 kosov ter ga zavija v ovitke. Posebno urno kolesje zaznamuje natanko število posameznih novcev, ki so v stroju. Kakor hitro je naštetu določeno število, zavije stroj novce v ovitek, ki je na koncu odprt, da se vidi, kak denar je v njem. Stroj prešteje v eni minuti 300 do 400 novcev. Stroj izdeluje znana tvrdka Loewe v Berlinu.

Kartel državnih uslužbencev in organizacij državnih delavcev se je ustanovil v Frankobrodu ob Meni. Ustanovno zborovanje je sklicala zveza nemških krščanskih strokovnih organizacij. Zastopanih je bilo 85.000 članov železničarskih, poštinskih uradnikov, vojaških in drugih državnih delavskih društev iz severne in južne Nemčije. Kartel ima nalogo, reševati socialno-politične zadeve v teh organizacijah. Vodstvo je izročeno osrednji zvezi nemških železničarjev in železniških delavcev s sedežem v Elberfeldu.

KHUENOVE PUŠKE V VOLIVNEM BOJU.

V sedanjem volivnem boju na Ogrskem so začele govoriti — puške. V soboto so orožniki v vasi Marginen pri Fogarasu, v kateri stanujejo sami Rumuni, ustrelili pet kmetov.

ZOPET KÖPENIŠKA AFERA.

Berolin, 23. maja. Nek slepar je po zgledu köpeniškega stotnika dobil prost vstop v vojašnico gardnega polka. Nadzoroval je čete in pregledoval sobe moštva, pri čemur je seveda razne stvari vzel s seboj. »Častnika« so potem izsledili in dognali, da je neki delavec, ki je »slaboumen«.

Telefonska in brzojavna poročila.

VOLITVE V BELGIJI.

Bruselj, 23. maja. O včerajšnjih volitvah v zbornico je bil do noči znan naslednji izid: Izvoljenih je 40 katoličanov, 17 liberalcev, 7 socialnih demokratov. Katoličani so izgubili samo en mandat.

DR. GLABINSKI V FINANČNEM MINISTRSTVU.

Lvov, 23. maja. Tu se je vršil strankarski shod poljskih narodnih demokratov. Načelnik poljskega kluba Glabinski je pozival navzoče na delo za izvršitev vsepolske ideje. Zelo je kritiziral finančnega ministra in dejal, da ne bo spravljal pod streho svojih finančnih predlog, zato se mora smatrati stališče finančnega ministrstva za omajano.

ZEPELIN NA DUNAJU.

Dunaj, 23. maja. Zeppelin se popelje s svojim zrakoplovom na Dunaj 10. junaja ter bo okoli 3. ure popoldne vozil okoli Schönbrunn.

ZANIMIV POJAV.

Trst, 23. maja. V hiši Uršule Ferluga v Rocolu št. 464 je udarila strela, pa ni napravila druge škode, kakor da je zadela neko podobo Matere Božje, jo razparala in vrgla na tla, na steni pa, kjer je visel podoba, je strela napravila nekaj takega kakor fotografijo Madonnine slike, tako da je podoba zdaj reproducirana na steni. V hiši se je nabralo veliko ljudstva, ki je molilo, češ, da se je zgodil čudež.

ZADRUGA HERKULES.

Reka, 23. maja. Neresnična je vest, da bi bile zadruzi Herkules zaplenjene knjige in zabranjeno delovanje zadruge. Herkules. (O zadruzi Herkules je imela brzojavko tudi graška »Tagespost«.

TURČIJA GROZI.

Carigrad, 23. maja. Turško brodovje je odplulo z zaprtim poveljem. Mor-nariški minister se je izjavil, da bo Turčija počakala, da velevlasti izvrše svoje obljube glede Krete, sicer bo pa Turčija sama izvršila svojo dolžnost.

REVOLUCIJA V NICARAGUI.

New York, 23. maja. Neka brzojav-javka iz Bluefielda (Nicaragua) javlja, da je vodja vstajev generl Mesa vladne čete v bližini Rame popolnoma obkolil in jim odrezal dovoz živin in municije.

VELIKA CERKVENA SLOVESNOST.

Peterburg, 23. maja. Iz Censtohave se poroča, da je včeraj ondi bila slovesno izročena slika Matere božje, katero je sv. oče daroval poljski božjepotni cerkvi v nadomestilo za ukradeno sliko. Navzočih je bilo 500.000 romarjev, med njimi odposlanstva iz Lvova, Krakova, Varšave. Vse mesto je bilo v zastavah.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
21	9. zveč.	733'3	14'8	sl. vzh.	oblačno	
22	7. zjut.	732'8	14'4	brezve.	del. jasno	6'6
	2. pop.	732'3	17'5	sl. jvzh.	sk. obl.	
22	9. zveč.	733'9	13'1	sl. svzh.	jasno	
23	7. zjut.	734'1	11'3	sl. jvzh.	pol. obl.	2'3
	2. pop.	734'0	17'1	sr. svzh.	pol. obl.	
Srednja predvčerajšnja temp. 18'5°, norm. 14'8°.						
Srednja včerajšnja temp. 15'0°, norm. 14'9°.						

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 23. maja.

Pšenica za okt. 1910	9'72
Rž za okt. 1910	7'52
Oves za oktober 1910	6'46
Koruza za maj 1910	5'56
Koruza za julij 1910	5'72
Efektiv: —	

Enonadstropna hiša

s 5 sobami, zraven lep vrt, podobna villi, se prodaja iz proste roke v Rožni dolini pri Ljubljani 20 minut od Glavnega trga. Več se poizve pri gostilničarju 1487 Balija na Glincah preje Traun. 5—1

Stanovanje

z dvema sobama se odda za avgust-termin v Ilirski ulici št. 22. Adolf Hauptmann. 1458 3—1

Pozor kolesarji!

Močna kolesa od K 100—naprej.
Finejše vrste od K 150—naprej.
znana kot najfinejša z najlažjim tekom.

Glavna zaloga „Puchovih“ koles

Fr. Cuden, trgovec v Ljubljani.

1011 Ceniki zastoj in poštne prosti. (1)

Inteligentna gospodična ali gospa ozir. vdova ki zna tudi šivati otročje obleke in perilo se sprejme proti dobri plači kot

vzgojiteljica

k štirim otrokom ki so stari 4—8 let, dve deklici in dva dečka. 1483

V slučaju da je samostojna in ima svojo opravilo je na razpolago v hiši zasebno prosto stanovanje obstoječe iz dveh sob in pritliklin. Biti mora trdnega zdravja značajna krščanska oseba. Naslov pove uprava lista.

Kovaški mojster

popolnoma več tovarniškega posla (Werkschmied) ter podkovstva, trezen in resen mož, ki se razume tudi na zdravljenje konj, se sprejme takoj v trajno službo. Plača 120 K. Stanovanje in kurjava prosta. Ponudbe s prepisi spricheval in reference naj se pošljejo na upravo parne žage v Rogu, pošta Kočevje. 1489 3—1

Se nekaj

1479 4—1

poletnih stanovanj

v Medvodah ob gorenjski že-

leznici z sobno, kuhinjsko in

obedno opravilo, z lepim senč-

natimi zasadi, rečne in pe-

ščene kopeli ter športni pro-

stori se oddajo. -- Lastnik

FRANC JARC, v Medvodah.

Izjava.

Podpisana obžaluje, če je dne 20. maja na trgu v Šolskem drevo-redu v Ljubljani proti gospodični Ivanki Mekinda rabila besede iz katerih bi se morda dalo sklepati, da bi bila dvomila o njeni poštenosti, in jo prosim odpusčenja.

V Ljubljani, dne 23. maja 1910.

1486

Marija Ceglar.

Modni salon za damske klobuke

P. Magdič, Ljubljana

priporoča svojo bogato zalogo modernih in okusnih slavnikov po zelo ugodnih in brezkonkurenčnih cenah. Naročila z dežele izvršujem z obratno pošto.

Zanimljivosti iz Hrvaške.

Hrvaški sabor je predlog srbskega radikalca dr. Lisavca, naj ima cirilica v hrvaških solah in uradih iste pravice kot latinica, izročil »unutarnjem odboru«. Za predlog je glasovala večina, proti desidenti, čisti in seljačka stranka.

Hrvaški sabor je v tretjem čitanju sprejel novo volivno reformo. Stjepan Radić je klical: Za ovo živila koalicija!

Prav zanimiva je bila v soboto v hrvaškem saboru debata o volitvi odposlancev v ogrski drž. zbor. Poslanec Supilo je predlagal, naj se izbere posebni saborski odbor, ki naj sestavi pogoje, pod katerimi bi Hrvatje sploh mogli iti v Budimpešto. Ta odbor naj bo v borbi proti pragmatiki, kajti sedaj iti v Budimpešto, bi se reklo odobrili pragmatiko in to bi bilo najhujše delo, bila bi to praksa bivše vladne narodne stranke. Pribičević in drugi člani srbsko-hrvaške koalicije so nato pričeli srdito napadati Supila. Supilo jim je klical: »Vam Khuen kliče: Živio!« Ban Tomašić je odgovarjal Supilu, češ da ima on, ban, dogovor s koalicijo, da se pragmatiko reši tako kot velela to hrvaško pravo. Koalicija je tej suhi obljubi seve zopet ploskala. Supilo je zopet krepko odgovarjal, češ da je treba prisiliti revizijo nagodbe. Srbsko-hrvaška koalicija je vsa besna kričala na Supila, posebno Tuškan, Pribičević je pa klical: Od sada ćemo drugačije razgovarati! Bilo je tako hudo razburjenje, da je bila seja ob 3. uri 15 min. popoldne prekinjena, nakar je večina sprejela predlog predsednikov, da se v ponedeljek 23. t. m. izvrši volitev delegatov v ogrski državni zbor. Kako pada srbsko-hrvaška koalicija v svoji borbi in kako kontrolo si je morala dopustiti, priča ta-le vest iz Zagreba: **Chavrak** (znani mažaron) je izvoljen na posebni konferenci koalicije v eksekutivni odbor koalicije. Kaka stranka je pač ta srbsko-hrvaška koalicija, ki mora imeti v svojem izvrševalnem odboru nadzorstvo — mažaronov? Tako nizko se ni padla nobena stranka in je kaj takega mogoče le na Hrvaškem. Kje je na svetu stranka, ki bi v izvrševalnem odboru pripustila kontrolo narodovim nasprotnikom?! Prav je imel Supilo, ki je klical tej srbsko-hrvaški koaliciji: »Vam Khuen kliče: Živio!« Zato pa je Supilo v pokretaških očeh nakrat postal »klerikalce«. Prav po vzoru naših »Narodovcev«, ki vsakega proglase za »klerikalca«, kdor jim slepo in brez-pogojno ne kima. »Pokret« mu očita, da je Supilo videl v karikaturah duhovnikov v »humorističnem« listu »Kopriva« nevarnost za obstoj koalicije ter pravi: »Da, to je još edino preostalo Supilu. Klerikalizam!« Nejasnost na Hrvaškem je popolna. Bog daj, da bratom onkraj Sotle skoro prežene oblake svetlo solnce!

Mariborski nemški krščanski socialci.

Kakor po drugih avstrijskih mestih moč krščanske nemške stranke vsaj polagoma rase, tako pa se v Mariboru ne more do dobra vzdigniti in povspeti naprej. Ko drugod dobe kandidati te stranke pri državno- ali deželnozborskih volitvah impozantno število glasov ali pa kakor na Nižje in Gornje Avstrijskem celo zmagujejo, v Mariboru se navadno samo štejejo. Da bi nastopili n. pr. pri volitvi v občinski svet samostojno ali pa z zmernimi pristaji drugih strank skupno nastopili zoper gospodujočo liberalno kliko, ki tira mesto v vedno večje dolgove, o tem še gospodje niti ne pomišljajo.

Zadnji čas bi bil n. pr. za nemške krščanske socialce v Mariboru zelo ugoden teren. Mestno gospodarstvo, posebno pa finance so glede na krizo v nemški kazini in gledališču v hudem kritičnem položaju. Ko bi nemški krščanski socialci imeli izbornega vodjo, ki bi s dobro taktiko nastopil proti marazmu mariborskega liberalnega mestnega gospodarstva, ter osnoval opozicijo, sigurno bi postala krščanska socialna stranka v Mariboru močna dovolj, da če ne bi vsaj vrgla sedanji škandalozni gospodarski sistem, bi pa si vsaj pridobila ugodna tla za bodoče okupiranje. Ali vsega tega ni.

Naše katoliške cerkve so sicer glede na druga mesta neprimerno polne vernega občinstva, tudi visokih in uglednih meščanov ne manjka, a v javnosti, v politiki pa delo nemških krščanskih socialcev ni vredno piškavega oreha. Ne bojimo se zamere od nikoder, če trdimo, da mariborski nemški krščanski socialci niso za trohico boljši od francoskih katoliških politikov, ki vidijo rešitev sedanjih žalostnih razmer samo v raznih kongregacijah in redovih, a za javno življenje, za politiko

odkoder izvira potem vse zlo, za to pa se ne zmenijo ne francoski katoličani, ne moriborski nemški krščanski socialci. Kaj pomaga, če je versko življenje še tako vzgledno, cerkve še tako prenapolnjene, če nam že v ljudskih solah realnih in gimnazijah duh frajzina in prostozidarstva otrova srca mladine in zastruplja z gnjusnim liberalizmom naše može! Poleg verskih pobožnosti tudi politično delo! A kje je še tisti mož?

Liberalne laži.

»Slov. Narod« in »N. D. sta dne 27. oziroma 26. aprila grdo napadala živnozdravnika H. Hinterlechnerja v Peklu pri Poljčanah in župnika A. Cilenška, češ, prvi se je izjavil, da bo pošiljal svoje otroke v bodočo šulferajnsko šolo v Peklu, dočim dela poslednji celo na prižnici za nemško šolo. Za te gorostasne laži pač zaslužita (?) narodno-napredna (?) dnevnika usnjato kolažno — ponosna smeta biti na svoje dopisnike, ki se pri nas na Štajerskem rekrutirajo večinoma iz vrst onega stanu, ki ima dovolj vzroka izpraševati si svojo vest, v koliko je ravno on kriv narodne nezavednosti slovenskega kmeta in delavca. Mislimo, da nas razume dopisnik izza Boča, katerega dolžnost bi bila, najprej se prepričati o resničnosti trditve svojih poljčanskih informatorjev, da bi ne pošiljali tako neumnih laži v slovensko javnost. G. Hinterlechner zasluži za svoje pošteno prizadevanje, bodisi z zasebnimi pogovori, bodisi z javnimi predavanji povzdigniti med tukajšnjim slovenskim ljudstvom dandanes tako plodonosno umno življenje, naše popolno priznanje in srčno zahvalo. Tako se dela za narod, gospodje, ne pa z lažnjivimi dopisi, ki imajo edino le namen, maščevati se nad njim zato, ker se ogiba vsega neplodnega popivanja in zabavljanja čez »črne«. Hinc illae krokodilske lacrimae! Da bi se bil g. Hinterlechner kdaj izjavil, da bode pošiljal svoje otroke v šulferajnsko šolo, je tako gorostasna hudobna laž, kakoršne je zmazna le propala (?) narodno-napredna (?) duša. Še isti dan, ko je pošiljal lutrovski Baumann občinskega tajnika po hišah, izsiljevat ljudem podpise za šulferajnsko šolo bilo je po vseh Poljčanah znano, kako odločno je ravno g. Hinterlechner zavrnil občinskega slugo, češ, da nikogar ne briga, koliko otrok ima in kako jim je ime; hudomušno je še pristavil, naj vpraša za imena tam, kjer so se rodili. In ko je hotel iti sluga do njegove soproge, je to odločno prepovedal ter ga odslovil. Tako je bilo in nič drugače! Kako pride informator dopisnika tam za Bočem do diamentralno nasprotnih lažnjive trditve, nam je popolnoma numljivo; z mirno vestjo pa trdimo, da bi bil, ako bi mu bilo mar za to, lahko izvedel resnice. Mogoče, da je občinski tajnik v dosego podpisov zlorabljal osebo g. Hinterlechnerja, češ, da je bil tudi pri njem, ter skušal na tak nedopusten način izvabiti podpis kakoga nezavedneža — in da je potem »neki agitirajoči nemškutar« v Peklu potegnil informatorja — a tudi to ga nikakor ne opravičuje pri narodnih nasprotnikih kot zaveden Slovenec iskati informacij o lastnih rojakih ter tako lahkomišljeno kratiti doslej neomadeževano ime. Še neumnajša in zlobnejša je trditev, da dela poljčanski župnik A. Cilenšek celo na prižnici za nemško šolo v Peklu. Ko bi si drznil dopisnik iz Boča kaj takega trditi v pričo vseh onih, ki so bili imenovani nedejajo v cerkvi, bi se mu pač v brk zakrohotali, češ, da se mu blede. Jasno in natančno je razložil župnik, kako škodljiva bi bila nemška šulferajnska šola v Peklu ne samo iz narodnega, ampak posebno še iz verskega in gmotnega stališča, ter je stvarno in odločno izpodbijal mnenje onih, ki trdijo, da otrok slovensko že itak od doma zna, naj se torej v šoli le nemško uči. Med drugim je z ozirom na dejstvo, da naši narodni nasprotniki v enomer trobijo, češ, da duhovniki le iz mržnje do Nemcev in njih jezika svarimo pred nemškimi šolami, dejal, recte bral dobesedno sledeče: »Za vas nujno svarim pred šulferajnsko šolo — ne iz mržnje do nemškega jezika ali do Nemcev — o ne — jaz nikogar ne sovražim in z mirnim srcem rečem, da mi je kot katoliškemu duhovniku pošten, verem in pravičen Nemec ljubši, kakor kak ničvreden in neveren slovenski liberalce, ampak vas odločno svarim pred šulferajnsko nemško šolo iz skušnje, ki uči, da se v takih solah slovenski otroci k večjemu naučijo za silo lomiti neko spakedrano nemščino, a drugih za življenje potrebnih naukov pa silno malo ali pa nič.« Potem je opozarjal na slabe posledice takih šol za vero in nravnost otrok ter je izrekel trdno zaupanje, da slovenski katoliški stariši nikdar ne bodo pošiljali svojih otrok v takšno šulferajnsko šolo, am-

pak prekoslej v slovensko poljčansko šolo. Opomnil je tudi, da izsiljeni dopisniki nobenega nikdar ne vežejo... Očividno se je informator dopisnika izza Boča nad besedami, da je poljčanskemu župniku kot katoliškemu duhovniku pošten, verem in pravičen katoliški Nemec ljubši, kakor kak ničvreden in neveren slovenski liberalce, tako spodtaknil, da sedaj blede in fantazira v »Slov. Narod«, češ, da so si ljudje besede župnikove tako tolmačili, da se bodo otroci v nemški šoli poučevali v krščanskem, dočim se poučujejo na slovenski šoli v protiverskem duhu! No — tako zaručani tudi naši najbolj nezavedni ljudje niso — tako zaručani more biti le kak (?) narodno-napredna (?) dopisnik izza Boča in pa poljčanski informator. Še lepša je trditev »N. D.«, češ, da župnik misli, da bode šulferajnska šola poživila katoličanstvo med nami ter ga milostno poučuje, da gre s šulferajnom roko v roki tudi protestantizem! Zdaj pa kar neham, sicer je za pošt! »Slov. Narod« in »N. Dnevnik« pa iskreno častitamo, da imata tako izvrstne dopisnike! Ni čuda, da je pameten in verem slovenski liberalce se izrazil: »Odslej pa imam teh neumnosti in laži zadosti — naročim še ta teden »Stražo«! Izvrstno!

DRUŠTVA.

Blaz Potočnikova čitalnica v Št. Vidu na Ljubljani vabi na veselico, ki jo priredi v nedeljo dne 29. majnika 1910 ob 4. uri popoldne. Spored: 1. Javna telovadba Orlov: a) rajalni pohod, b) proste vaje članstva, c) nastop naraščaja in proste vaje, d) orodna telovadba članstva, e) skupine, e) nastop vadiateljskega zbora, f) »Moreska«, g) rajalni odhod. 2. Koncert: a) St. Premrl: Telovadska, moški zbor; b) Fr. Ferjančič: Pozdrav slovenskemu domu, mešan zbor; c) J. Aljaž: Oj z Bogom, ti planinski svet, mešani zbor s tenorskim samosplovom; d) J. Lahar: Naša pesem, mešani zbor; e) P. H. Sattner: Na planine, moški zbor. 3. Srečolov in prosta zabava. Pri telovadbi, koncertu in veselici sodeluje slavna godba iz Domžal. Javna telovadba se vrši na prostoru za telovadnico šentviškega Orla, koncert in veselica pa na vrtu pred telovadnico. Vstopnina h koncertu in veselici 20 vin.

— »Deželno društvo drž. pogodbenih uradnikov v Trstu« bo imelo dne 25. maja t. l. v dvorani državnih uslužbenec, ulica Barriera vecchia št. 8 svoj izvanredni občni zbor. Dnevni red: Naša regulacija in službena pragmatika. Eventualnosti. Začetek ob 8. uri zvečer.

— Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so darovali: 100 K: Tržaška posojilnica in hranilnica; po 50 K: Centralna posojilnica v Gorici in Hranilnica in posojilnica v Šmarju; 40 K: Posojilnica v Radgoni; po 20 K: Ravnateljstvo zastavljalnice in z njo združene hranilnice, Gorica, Posojilnica v Konjicah in Savinjska posojilnica v Zalcu; po 10 K: Matija

Zamida, ravnatelj deželnih uradov, in Fran Zužek, višji inženir v Ljubljani; po 5 K: Jurij Detiček, c. kr. notar v Celju; Peter Novak, c. kr. prefekt v p. Kamnagorica; Stefan Podboj, c. kr. pr. Celovec; Alfonz Vales, c. kr. profesor, Maribor; Hranilnica in posojilnica, Izlake, in neimenovan duhovnik; po 3 K: Mat. Ražun, župnik, Št. Jakob v Rožu; po 2 K: Viktor Engelman, Šmartno v Tuhinju, in G. Vidic, Lukovica. Skupaj 357 K. Darove sprejema blagajnik Ivan Luzar, nadrev. južne ž. v pok., Dunaj, III., Reiserstraße 29.

Trgovskega pomočnika ter učenca sprejme v svojo trgovino z mešanim blagom **Oton Homan v Radovljici.**

Elegantno stanovanje

na Miklošičevi cesti 24. l. nadstropje, obstoječe iz 4 oziroma 5 sob, elegantne kopalnice, obilnimi pritliklinami ter električno napeljavo, odda se v najem s 1. avgustom t. l.

Pojasnila v odvetniški pisarni dr. Krišper, istotam. 1473 3—1

Ustna voda „Euodin.“

Specialiteta za kadiilce.

Glavna zaloga:

Lekarna **Ub. pl. Trnkozcy** v Ljubljani 3427 Cena K 2.— 52—1

Lesna trgovina v Ljubljani

išče

KNJIGOVODJO

veščega dvostavnega knjigovodstva. Znanje laščine daje prednost. Vstop takoj. Ponudbe na poštini predal št. 21. 1481 1-1

Št. 740

Razpis.

1406 1

Za mestno občino **Punat** s sedežem v **Puntu** se razpisuje mesto

občinskega zdravnika

Letna plača znaša K 3000, poleg tega ima zdravnik prosto stanovanje. Za zdravljenje bolnikov pobirajo takse, fiksirane v § 10 in 30 organiskega pravilnika. Za zdravljenje bolnikov izven okrožja 2 km od bivališča pripada zdravniku pristojbina 54 vin. od km (sem in tje) za pešpota in 40 vin. od km za vozna pota. Zahteva se usposobljenost iz vsega zdravilstva, avstrijsko državljanstvo in znanje hrvatskega jezika. — Zdravnik ima tudi lahko lastno lekarno, ako mu to dovoli politiška oblast. Ko postane občinski zdravnik definitiven, ima pravico do pokojnine za sebe, vdovo in sirote v smislu zakona z dne 12. avg. 1907, št. 12 dr. zak. Drugi pogoji so razvidni iz organiskega pravilnika v tem uradu. Pravilno opremljene prošnje sprejema podpisano do 30. junija 1910. Nastop službe 1. avgusta 1910

Glavarstvo občine **Punat**, dne 11. maja 1910

F. Orlič, načelnik.

= **Nov hotel** = **ppppp** **Krasen, velik ort**

Hotel Tratnik (Zlata kaplja)

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 27

V sredo 25. maja zvečer od 8. do 12. ure

velik koncert na novourejenem krasnem vrtu, obenem **otvoritev novega hotela.**

Za obili obisk se priporočata in zagotavljata najboljšo postrežbo 1477 3—1 **Leopold in Alojzija Tratnik.**

= **Nizke cene!** = **ppppp** **Najboljša hrana!**

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Zupnim uradom ob priliki kanonične vizitacije:

Missale Romanum

najnovejša izdaja s proprijem za katerokoli škofijo v sledečih oblikah.

- a) oblika male četvorke za podružnice in kaple velikost 30×22 cm trpežna vezava z rdečo obrezo K 26—, najfinejša izredno trpežno marokinske z zlato obrezo K 32—.
- b) oblika četvorke za manjše župne cerkve in podružnice velikost 31½×22½ cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 42—.
- c) oblika velike četvorke velikost 34×24 cm trpežno vezan z rdečo obrezo K 40—, najfinejša izredno trpežno marokinske z zlato obrezo K 47—.

Prednosti tega misala

zelo velik razločen tisk, fin papir, priročna oblika, tanka in lahka knjiga.

- d) oblika male pole velikost 36×25 cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 52-80. Dobé se tudi finejša vezave.

Kanontable pod celuloidom.

Praktična novost.

Cene nekaterih garnitur:

glavna tabla 24×17 cm	K 4-80
27×18 cm	" 5-90
30×22 cm	" 6-10
28×19 cm	" 5-40

Večje kanontable v raznih slogih in izvršitvah se dobe od 8 kron do 25 kron.

Cene se razumejo za popolno garnituro, t. j. za glavno in obe postranski tabli.

Prednosti kanontabel pod celuloidom: so zelo trpežne, jim ne škoduje ne solnce in ne vlaga so lahke in praktične, imajo lahko čitljiv, razločen tisk, zavzamejo malo prostora in se lahko umivajo ali drugače snažijo, se rabijo brez okvirja in šipe in so nalepljene na prav trdo lepenko, da se ne morejo zviti.

Preces ante et post Missam pro opportunitate sacerdotis dicendae. Accedunt hymni, litaniae, aliaque preces etc. V obliki četvorke za zakristijo z velikim tiskom. Vezano K 3-84.

Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae, vezano K 3-12.

Rituale Romanum. (Velikost 13½×9 cm) šagrini z zlato obrezo K 6—.

Rituale Romanum. (Velikost 23×14½ cm), šagrini z zlato obrezo K 12-96.

Dannerbauer, Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat — Klerus Österreichs. Vezano 30 K.

Ob času prvega sv. Obhajila in sv. Rešnje Telo.

Nove spominke prvega svetega obhajila pod celuloidom, je založila »Katoliška Bukvarna v Ljubljani«. Krasna podoba predstavlja Jezusa s sv. hostijo in primernimi podpis. Podoba je na trdem kartonu in pod celuloidom tako prirejena da se lahko postavi ali pa obesi na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod šipo in ima torej iste prednosti kakor kanontable iz celuloida. Kdor hoče darovati prvo-obhajancu spominke trajne vrednosti, da ga bo imel lahko celo življenje pred očmi naj mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko. Poština in ovojina za vsak posamezen izvod znaša posebej 30 vin. Pri naročilu na več izvodov se pojavijo razmeroma manjši stroški za poštino.

Hammerle, Ecce Panis Angelorum! oder das allerh. Altarsakrament und der Priester Vorträge für Priesterexerzitien K 3-36.

Lintel — Finster, das eucharistische Triduum. Ein Hilfsbuch für die Predigt über die tägliche Kommunion K 1-50.

Diesel, das größte Denkmal der göttlichen Liebe. Predigten und Betrachtungen über das hochheilige Sakrament des Altars 2 zvezka K 10-08.

Blättler, Manna in der Wüste oder das Geheimnis der heiligsten Eucharistie in Vorträgen dargestellt 2 zvezka K 4-32.

Chaignon, der Seelenfriede eine Frucht der Andacht zum allerh. Altarsakramente und der Hingabe an die göttliche Vorsehung, vez. K 4-80.

Stieglitz, Ausgeführte Katechesen II. Beicht- und Kommunion-Unterricht, vezano K 3-60.

Bernbeck, Katechetische Skizzen zunächst für die ungeteilte und zweiteilige Landschule vezano K 4-32.

Schwillinsky — Gill, Anleitung zum Erstbeicht, Erstkommunion und Firmungsunterricht K 1-50.

Nagelschmitt, Die Feler der ersten hl. Kommunion der Kinder Predigten, Anreden und Skizzen K 3-84.

Müllendorff, Pius X. als Förderer der Verehrung des allerheiligsten Sacramentes 30 v.

Protzner, Die öftere und tägliche Kommunion der Kinder namentlich in geistlichen Erziehungsanstalten und an Klösterschulen. 72 v.

Soengen, Das Liebesmahl des Herrn. Kommunion-Andachten, vezano K 1-98.

Beetz, Neues Leben. Ein bilderreiches Übungs- und Gebetbüchlein für Erstkommunikanten zugleich zur wiederholten Erneuerung des geistlichen Lebens, vezan K 2-64.

Wacker, Geschichten für Neukommunikanten für die Zeit vor und nach der ersten hl. Kommunion, vezano K 2-16.

Schwarzmann, Bereitet den Weg des Herrn, Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 2-40.

Jeglič Anton Bonaventura, Pastirski list o sv. Rešnjem telesu 20 vin.

Pohl, Zum schönsten Tag des Lebens. Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 1-80.

Albers, Siehe dein König kommt zu dir! Erzählungen für die Erstkommunikanten, vezano K 2-88.

Arndt, der heilige Stanislaus Kostka K 1-80.

Meschler, Leben des hl. Aloysius von Gonzaga, Patrons der christlichen Jugend, vez. K 4-32.

Meschler, Der göttliche Heiland. Ein Lebensbild der studierenden Jugend gewidmet, vezano K 7-80.

Schmitt, Anleitung zur Erteilung des Erstkommunikanten-Unterrichtes, vezan K 4-56.

Leitgeb, Das große Liebesmahl heiliger Seelen. 31 Erwägungen und Gebete vor und nach der hl. Kommunion für Welt- und Ordensleute, vezano K 3-50.

Walter, Das Allerheiligste Sakrament, das wahre Brot der Seele, vezano K 3—.

Wiseman — Faber, die heilige Eucharistie. Das heil. Altarsakrament, oder die Werke und Wege Gottes, vezano K 2-40.

Louvigni, das verborgene Leben mit Christo in Gott, vezano K 1-50.

Stieglitz, Reumotive für die Kinderbeicht. K 1-20.

Zapletal, Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste hl. Kommunion 80 v.

Za mesec junij.

Hortmanns, Herz Jesu-Predigten, K 2-40.

Hurter, Entwürfe zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-10.

Hattler, Winke, Themen und Skizzen zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-80.

Beck, Das hl. Herz Jesu und die Männer. 78 v.

Hattler, Die 9 Liebesdienste zu Ehren des göttl. Herzens Jesu in Betrachtungen dargelegt, vezano K 3-60.

Hattler, Der Weg zum Herzen Jesu, vez. K 2-50.

Hattler, Der Geist des Herzens Jesu, geoffenbart in den hl. Evangelien, vezano K 2-40.

Leitgeb, Das dem hell. Herzen Jesu geweihte Jahr. Betrachtungen zu Ehren des hl. Herzens Jesu für Ordenspersonen und fromme Weltleute, vezano K 3-30.

Seeböck, Kleines Herz Jesu Brevier, Tagzeiten für jeden Tag der Woche, vezano K 1—.

Hattler, Stilleben im Herzen Jesu. K 2-16.

Druge važne novosti.

Ender Anton, Skizzen für Predigten und Vorträge. Broširano K 7—.

Ta bogata zbirka znanega pisatelja je izboren pripomoček za cerkvene govornike ob raznih prilikah.

Vstaja škenderbegova. Zgodovinska povest, broširana 50 vin., vezano 80 vin.

Poveljnik turške konjenice se zaveda svojega pokoljenja, se postavi na čelo krščanske armade in premaga krščansko deklico. Povest je silno zanimiva.

Deutl Hermann, Exempelbuch für Predigt. Schule und Haus. Eine Sammlung ausgewählter Beispiele vorwiegend der neueren Zeit, über sämtliche Lehren des kath. Katechismus. K 4-80.

Hickmanns geographisch-statistischer Taschenatlas von Österreich-Ungarn. Vezano K 5—.

Podaja nam popolno najnovejšo statistiko naše države in precizno dovršene zemljevide v priročni žepni obliki.

Jeglič Dr. Anton Bonaventura, Mladeničem I. zvezek. Obramba vere K 1—.

Ne le mladenci temveč vsi Slovenci naj čitajo to zlato knjigo, da bodo pravilno poučeni o resničnosti naše svete vere in jo vedeli braniti in zagovarjati pred neutemeljenimi predsodki in ugovori.

Beneš-Trébizsky, Kraljica Dagmar. Zgodovinski roman. Broširano K 3-20, vezano K 4-30.

Ta povest je za probujo narodne zavesti izredne važnosti, popisuje nam pokristjanjenje polabskih Slovanov, onega naroda, ki se je najdelj in najbolj vstrajno bojeval zoper nemško nasilje, katero je z mečem v roki vsiljevalo križ in najblajše verske svetinje izrabljalo v svojo korist.

Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. Po zapiskih dr. Ferguson. Vezano v platno K 3-80.

Jules Vernove spise prestavi v slovenščino je srečna misel; naše ljudstvo bo sledilo genialnemu pisatelju širom sveta z napeto pozornostjo in se bo pri tem izredno izobrazilo, ker ravno spisi tega pisatelja so svetovno znani kot najboljši med priporočljivimi spisi, ki družijo zabavo s poučnim in vzgojnim namenom.

Use te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florijan v Kranju

1441

Koncerti = slov. filharmonije

se vrše vsaki dan v hotelu »Tivoli«.

Začetek ob nedeljah in praznikih ob ½10. uri dop., ob 3. uri pop. in ob 7. uri zvečer. Ob delavnikih ob 3. uri pop. in ob 7. uri zv.

Vstop vedno prost.

Telečje meso

1469 po nizki ceni: 3—1

I. vrste kilogram 1 K 70 vinarjev
II. " " 1 K 60 vinarjev
III. " " 1 K 50 vinarjev

prodaja samo od najboljših telet.

Uršula Lampič, Solški drevored.
Kdor prodaja ceneje, nima finih telet.

50% prihranite

stroškov v gospodinjstvu na mleku, sladkorju in kavi: **kri, moč, zdravje** dosežete in ohranite, ako pijete

SLADIN

Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak 3601 knjižico brezplačno

v lekarni Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani ali po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Knjigoveznica „Katol. tisk. društva“ v Ljubljani

se priporoča v izdelavo vsakovrstnih knjigoveških del.
Specijaliteta: črtanje poslovnih knjig za denarne zavode, trgovce, tovarnarje, društva i. t. d.
Vsako naročilo se točno in natančno po predpisu izvrši. Raznovrstni vzorci na zahtevo brezplačno.

Nihče naj ne zamudi priti in čuditi se!

Po tovarniških cenah se prodajajo zaradi opustitve naše tovarniške zaloge

= samo še 8–10 dni. =

Govorilni aparati od K 15·00 naprej.

Plošče, ki so doslej veljale K 4—, sedaj K 2·00 in K 2·50.

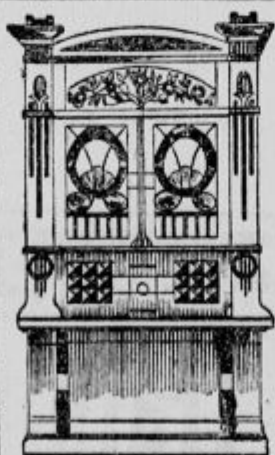
Orkestrioni od K 300 naprej.

1442 5 1

Ljubljana, Sodnijska ulica 3

Josip Droll, zastopnik tvrdke:

F. Machinek & sinovi, Dunaj-Lipsko-Praga-Brno.

Cementne cevi v vseh dimenzijah, barvaste plošče itd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

v Ljubljani.

Stopnice, balkoni, spomeniki, stambeni okraski itd.